

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Landsforeningen for Pårørende innen Psykisk
helse (LPP)
v/ Anne-Sophie Redisch

Deres ref

Vår ref

Dato

21/3631-2

30. august 2021

Vedrørende deres henvendelse – seksuelle overgrep begått av helsepersonell

Helse- og omsorgsdepartementet viser til deres brev datert 12. august 2021 vedrørende overgrep begått av helsepersonell.

Dere krever at pasienter og brukere ikke utsettes for overgrep under behandling, og skriver videre at helsepersonell som er straffet/dømt for seksuell krenkende atferd som hovedregel ikke skal få tilbake sin autorisasjon. Dere anfører også at helsepersonell som etter søknad får tilbake autorisasjonen, ikke bør ha anledning til å utøve virksomhet på et arbeidssted med pasienter man tidligere har behandlet. I forlengelsen av dette skriver dere at pasienter og brukere ikke må risikere å bli utsatt for nye overgrep, eller å måtte forholde seg til egen overgriper.

Departementet takker for deres henvendelse. Fagavdelingen vil svare på vegne av statsråden.

Det skal være trygt for pasienter og brukere å benytte helse- og omsorgstjenester. Overgrep mot pasienter skal ikke skje, og representerer et alvorlig misbruk av den tillit helsepersonellet er gitt av samfunnet og helsemyndighetene. Den maktubalansen som er i relasjonen mellom pasient og psykolog/psykiater, gjør disse sakene spesielt alvorlige.

Både tjenestene selv og tilsynsmyndighetene (Statens helsetilsyn og statsforvalterne) har sentrale roller for å ivareta pasientsikkerheten.

Det stilles krav til at tjenestene arbeider systematisk for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet, til virksomhetens organisering og til etablering og implementering av rutiner

Postadresse

Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse

Teatergt. 9

www.hod.dep.no

Telefon*

22 24 90 90

Org.nr.

983 887 406

Avdeling

Primærhelsetjenesteavdelingen

Saksbehandler

Magnus Tufte

Jenseg

22 24 86 82

og prosedyrer som sikrer forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Virksomheten må foreta jevnlig risikovurderinger, og identifisere områder hvor det er fare for svikt. I dette ligger også tiltak for å hindre grenseoverskridende atferd og overgrep av helsepersonell.

I saker der helsepersonell har begått overgrep mot pasienter, vil Statens helsetilsyn vurdere å tilbakekalle vedkommendes autorisasjon. Disse sakene skal prioriteres. Statens helsetilsyn vil også vurdere om helsepersonellens autorisasjon skal suspenderes i påvente av behandlingen av saken. Det vil videre være aktuelt å politianmelde i de tilfellene der det er mistanke om brudd på straffeloven, for eksempel seksuallovbrudd.

Helsepersonell som har fått tilbakekalt eller frivillig gitt avkall på sin autorisasjon, har rett til å søke Statens helsetilsyn om ny autorisasjon. Det er eventuelt helsepersonellet som må dokumentere at vedkommende igjen er skikket til å utøve sitt yrke forsvarlig. Dersom helsepersonellet er straffedømt, er det dessuten et krav at vedkommende har sonet ferdig dom og gjennomført prøvetid, før det er aktuelt med ny autorisasjon. Svært grove kriminelle handlinger kan innebære at vedkommende aldri vil kunne få ny autorisasjon.

Helsepersonell som har vedtatt forelegg eller er dømt for nærmere angitte seksuallovbrudd, er etter dagens lovgivning utelukket fra å yte helse- og omsorgstjenester til barn eller personer med utviklingshemming.

Som dere skriver har det den siste tiden vært flere saker i media som viser at det samlede system har kommet til kort når det gjelder å forebygge, reagere, gripe inn og forhindre videre skadelig atferd fra helsepersonell. Departementet har derfor nedsatt et utvalg som skal gjøre en gjennomgang og vurdering av dette sakskomplekset. Utvalget skal vurdere om det er svakheter i dagens regelverk. Det er naturlig at de også vurderer dagens krav til å få innvilget ny autorisasjon etter at en har blitt fratatt autorisasjon på grunn av seksuelle forhold. Utvalget skal også vurdere om øvrige pasienter som er behandlet av helsepersonell som har begått overgrep bør kontaktes. Den kan også være aktuelt å vurdere om fremtidige pasienter bør informeres om tilsynssaken, der helsepersonellet har fått tilbake autorisasjonen.

Frist for utvalget er satt til 1. april 2022. Departementet vil vurdere videre tiltak basert på utvalgets anbefalinger.

Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at Statens helsetilsyn har varslet at de vil gjennomgå sin praksis i disse sakene.

Med hilsen

Olav J. Gjestvang (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Magnus Tufte Jensen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer